

Herdenkingswandeling langs fatale plekken slachtoffers WO II

Zaterdag 17 mei wordt in Mijnsheerenland een bijzondere herdenkingswandeling gehouden. "We herdenken de mensen die in het begin en de laatste dagen van de Tweede Wereldoorlog in Mijnsheerenland zijn omgekomen en die nooit eerder zijn herdacht op de locaties waar het noodlottige incident heeft plaatsgevonden", licht Marcel de Kreek toe.

door Sieka Romeijn-Hedmann

Mijnsheerenland – Marcel is voormalig voorzitter Oranjevereniging Mijnsheerenland. Hij zal de deelnemers begeleiden tijdens de wandeling van ongeveer 1 km binnen het dorp. De wandeling begint om 10.30 uur op de Algemeene Begraafplaats Mijnsheerenland. Belangstellenden zijn welkom, maar in verband met de organisatie wordt men verzocht zich tijdig op te geven via: wandeling17mei@gmail.com.

Familie Verhoeff

Het initiatief van deze bijzondere Herdenkingswandeling werd enige tijd voor Corona genomen door Leon Verhoeff. Hij ontdekte dat enkele mensen in de Tweede Wereldoorlog in Mijnsheerenland zijn omgekomen, maar nooit zijn herdacht op de locaties waar zij het leven lieten. Zo kwam hij op het idee een herdenkingswandeling te organiseren. In dat kader nam hij contact op met Marcel de Kreek, destijds nog voorzitter van de

Marcel de Kreek bij de ouderlijke woning van Theo Verhoeff waar het spandoek heeft gehangen. (foto: Koos Romeijn)

Oranjevereniging, omdat onder auspiciën van deze vereniging herdenkingen plaats vinden. Samen verdiepten ze zich in de geschiedenis en werkten ze aan de opzet en het mogelijk maken van de wandeling. De bedoeling was om deze herdenkingswandeling in 2020 in het kader van 75 jaar Vrijheid te laten plaatsvinden. Door de Corona werd de wandeling uitgesteld en treurig genoeg kwam Leon Verhoeff op 6 april 2020 te overlijden. In overleg en in samenwerking met Theo en Lia Verhoeff, de ouders van Leon, vindt de wandeling nu plaats in het kader van 80 jaar Vrijheid en weer onder auspiciën van de Oranjevereniging. De mensen die herdacht worden zijn: Hendrik Dirkse, Volksje Goudswaard, Jacob van Etten,

Johan van Aken en Jacob van Breda. Op de betreffende locaties worden toespraken gehouden en kransleggingen verricht met medewerking van leden van Scouting Lodewijck van Praetgroep.

Dodelijk getroffen

Als eerste wordt tijdens de wandeling Hendrik Dirkse herdacht. Hij is de grootvader van Lia Verhoeff-Dirkse. Lia is de echtgenote van Theo Verhoeff en moeder van Leon Verhoeff. Hendrik Dirkse stond 10 mei 1940 met nog enkele mannen tijdens de avondklok aan de rand van het dorp. Een Nederlandse militair op de Westdijk loste een waarschuwingsschot waarmee Hendrik Dirkse ongelukkig genoeg dodelijk werd getroffen. Lia Verhoeff houdt een toespraak.

Daarna wordt op die plek de zesjarige Volksje Goudswaard herdacht. Volksje is op 4 november 1941 op de Greup door een granaatscherf van het afweerschut dodelijk geraakt. De granaatscherf ging dwars door het dak van haar woning. Bij haar herdenking spreekt Dina Heijden van Museum Hoeksche Waard. Dina voert het woord omdat er geen familieleden meer konden worden achterhaald. Vervolgens wordt op de route Jacob van Breda herdacht. Hij werd op 6 mei 1945 door terugtrekkende Duitsers doodgeschoten bij een woning aan de Raadhuislaan. "Ook van Jacob van Breda hebben we geen nabestaanden kunnen achterhalen", licht Marcel de Kreek toe. 'Dick Vermaas, de huidige bewoner van het pand, spreekt op deze locatie. Toen Vermaas de woning kocht, stond er in de tuin nog een kruis met naam en datum van de trieste gebeurtenis. We hebben nog onderzoek laten uitvoeren, maar het kruis is nergens meer te vinden. Jacob van Breda was bij de Nederlandse Strijdkrachten en belast met de patrouilledienst Mijnsheerenland. Op de bewuste dag in mei 1945 stond Jacob van Breda samen met Arend Kersten aan de Raadhuislaan. Vanuit Westmaas zagen zij een vrachtwagen naderen. Ze gingen er van uit dat het een geallieerd voertuig was. Toen de vrachtwagen dichterbij kwam zagen ze een Duitser met vuurwapen op de motorkap. Ze waarschuwden

omstanders, maar bleven zelf staan. De vrachtwagen passeerde Van Breda en Kersten, maar twee meter verder draaide de Duitser zich om en loste enige schoten. Daarbij werd Jacob van Breda dodelijk getroffen.

Spandoek

De volgende herdenkingslocatie is bij de ouderlijke woning van Theo Verhoeff aan de Wilhelminastraat. Theo's vader, Leendert Verhoeff, schilderde als welkom voor de bevrijders een spandoek met de tekst: 'Welcome to the Liberators' om het vervolgens aan de gevel van zijn woonhuis te hangen. Het doek maakt nu deel uit van de collectie van Museum Hoeksche Waard en is gerestaureerd, helaas mag het niet meer buiten gehangen worden. De geschiedenis van dit doek wordt ter plekke verteld door Theo Verhoeff. Op de laatste locatie van de wandeling aan de Hoflaan worden Jacob van Etten en Johan van Aken herdacht. Op 4 mei 1945 reden ze opgetogen door de bevrijdingsgebeurtenissen op de fiets het dorp in. Daar werden ze door leden van de Duitse Wehrmacht gedwongen te stoppen. Vervolgens werden ze van hun fietsen getrokken en meegevoerd naar de garage naast het pand. Daar werd het tweetal eerst zwaar mishandeld en vervolgens gefusilleerd. Henk van Etten herdenkt zijn oom Jacob met een toespraak en Dini Heijden spreekt voor Johan van Aken. De wandeling duurt tot omstreeks 12.30 uur.